

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA VIII. BROJ 37.
Šibenik, 12. rujna 1937.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Pošteni i dobri

Ovako ne možemo naprijed! —
Visu to riječi ovoga ili onoga; tako
govori ogromna većina ljudi. A tim
riječima teško je što i prigovoriti,
jer zaista je stanje u čitavom svijetu
tako teško, da se jedva više mo-
že nositi.

E, pa dobro: Ako se ne može
ovako, onda se mora drukčije. Ne-
možemo li više uzbrdo, moramo se
očeti vraćati niz brijeg.

Dakle drukčije? — Jest, druk-
čije! Ali što je to drukčije i ko će
ga provesti?

Dotle se svi slažemo, i tu se
ek počimamo razilaziti. Tu iskrsa-
ju razni prijedlozi s različitim
riješenjima, jer jedni govore ova-
o, a drugi onako; jedni nas upu-
uju na lijevo, drugi na desno, a
reći, opet, srednjom, ravnom i utro-
m cestom.

Slušajmo seljaka: — Cijene
naših proizvoda su veoma niske. I
ino, i pšenicu, i voće, i duhan mo-
amo prodavati pošto drugi hoće,
to znači: skoro darivati. Među-
m, dok mi u besćenje prodajemo
odove svojih krvavih žuljeva, do-
e moramo sve kupovati uz, raz-
jerno, visoku cijenu. Tako, eto,
naša kupovna moć sve više slabi,
lom upadamo u dugove i pomalo
opadaju naše kuće i imanja, a
nda i mi sami.

Ne tužimo se mi — kaže se-
ak — na teški i naporni rad, nego
na očiglednu nepravdu. A da se ta
opravi, treba cijene naših proiz-
voda izjednačiti s cijenama indu-
strijskih proizvoda i potrebnih nam
potnih namirnica.

Tako seljak. — A sad slušaj-
mo trgovca: — I naš stalež zadesiše
ške socijalne neprilike. Ko je du-
n, ne vraća, a bez novaca ne mo-
š naprijed. Sva je trgovina za-
dena! Kako više kod nikoga ne
bivamo vjeresiju, ne možemo ni
drugima davati. Odatle, eto,
na nevolja i kriza.

Kad bismo bili dokoni i raspo-
šteni, mogli bismo još dugo i du-
slušati pretstavnike raznih sta-
na, pa bismo čuli same jadikoyke
ružalice, koje bi nam, sad ovako
od onako, nastojale razjasniti da-
šnji zamršeni socijalni poredak.

Hoćemo nećemo: svima bismo
nešto morali dati pravo; u sva-
joj izjavi bismo našli bar nešto
tine. Ali kad bismo na koncu sa-
ali sve te izjave i zbrojili sve o-
djelove prava i istine koji se na-
u njima, došli bismo do za-
učka: Premalo je pošte-

Što hoćemo i kako ćemo provesti svoju volju i odluku?

U Jastrebarskom, rodnom
mjestu našega političkog vođe dra
Mačka, 5. t. mj. održana je velna
skupština b. HSS, kojoj je prisustvo-
valo oko 8 tisuća ljudi iz okolnih ko-
tareva. Na skupštini je govorio uz
druge i izaslanik dra Mačka nar. za-
stupnik ing. August Košutić, koji
je među ostalim kazao i ovo:

„Već devetnaest godina hrvatski
seljački narod vodi borbu, da održi
sudbinu svoje domovine Hrvatske u
svojim rukama... Videći to narod se-
ljački odlučio je da se organizira, da
se složi i spremi, da svojoj domovini
Hrvatskoj vrati onakvu slobodu, ka-
kvu hoće narod hrvatski. Seljački nar-
od hrvatski postao je tako odgovoran
za sudbinu Hrvatske...“

...Naša snaga je u našoj pra-
vednoj želji, da ne ćemo ništa tude
uzeti, ništa drugome ne spremamo zla,
ne ćemo živjeti od tude muke i ne
ćemo krađe, pljačke i otimačine. Za-
to je naša snaga velika, jer je nje-
zin temelj jak i jer je cilj naš svet
i pravedan. U ovoj zemlji vladali su
Hrvati sami nad sobom — katkada
zlo, katkada tiranski, zato smo imali
Matiju Gubca — ali imali smo vlast

i svoju državu, koju smo mogli re-
formirati, prilagoditi narodnoj volji...
Mi ćemo, braćo i sestre, ustrajati na
ovom putu, jer to je naša dužnost,
jer je to potreba takva, kao što je
potrebno sunce, da svijetli zemlji. I
ovaj naš politički rad nije drugo, ne-
go borba naroda, koji brani svoje
mjesto pod suncem nebeskim...“

...Idući ovim putem mine
prelazimo novim putevima
niti se na takve spremamo.
To su stari putevi. Poznati
i čvrsti i sigurni, kojima nas
je poveo veliki učitelj i vo-
đa Stjepan Radić (Slava mu!),
putevi, kojima nas vodi naš
neustrašivi vođa, predsjed-
nik dr Vlatko Maček. (Živio!)
Taj je put svima nama po-
znat. I mi ne trebamo pitati,
kuda idemo, jer mi to sami
znamo. (Tako je!) Taj put vo-
di onomu cilju, koji znači ži-
vot, pravicu, pravdu i slobodu
naroda hrvatskog. Tim će-
mo putem ići svi: muževi i žene, star-
ci i djeca, cijeli narod, narod hrvat-
skih sela i gradova složno i združeno,
pod vodstvom seljačkim, pod vodstvom
predsjednika dra Mačka. (Živio!)“

Kulturna borba u Njemačkoj

Iz službenih njemačkih krugova
pokušavaju se raširiti vijesti, kao da
je posljednjih dana nastalo neko stal-
no popuštanje u sukobu između na-
cionalsocijalističke države i katoličke
Crkve. Katolički crkveni krugovi ističu
naprotiv, da se dosad nije mogao op-
aziti ni najmanji znak popuštanja.
Položaj progone katoličke Crkve je
potpuno neizmjenjen. Kulturna bor-
ba bijesni nesmiljeno dalje.

Tako hildesheimski biskup Mons.
Josef Godehard Machens u svom
pismu, koje je pročitano u svim cr-
kvama njegove biskupije, upozorio je
vjernike, da budu na svetom oprezu
nasuprot stalnih napadaja štampe Tre-
ćega Reicha. Između ostaloga tu je
kazao i ovo:

„Ne tražite nikakve pouke u sva-
rima, koje se tiču vjere, od protivnič-

nja i dobrote! — Dakle, ako
hoćemo da se nešto popravi, da bu-
de sve drukčije: na svijetu mora
biti više poštenih i dobrih ljudi.

A to se baš neda postići ni
kundacima, ni zatvorima; ni poje-
dinačnim ustancima, ni sveopćom
revolucijom! Duhovno se postiza-
va s duhovnim, a poštenje i dobro-
ta — te dvije velike duhovne vred-
note — nemaju nikakve veze s ba-
tinanjem i proljevanjem krvi.

Čudnovato da je tu istu misao
izrazio, za vrijeme svoje zadnje
bolesti, i sam Lenjin, jedan od naj-
većih krvoloka svijeta. Prema svje-
dočanstvu nekoga svećenika, nje-

kih listova, u kojima se neprestano
piše nepovoljno o kršćanstvu i Crkvi
te protiv svećenstva i redovništva, pro-
tiv katoličke škole i katoličkih orga-
nizacija. Ne zaboravite nikada, da kroz
takvu štampu govore neprijatelji naše
svete stvari, a često puta i neprijate-
lji vjere u Boga. Mi ne bismo pisci-
ma i vlasnicima tih listova učinili bo-
lje usluge nego kad bismo im htjeli
pokloniti bezuvjetno povjerenje i po-
stati kolebljivi u našoj svetoj vjeri.
Zato vas opominjem na sveti oprez!
Pozivam vas sa svetim apostolom I-
vanom: „Pređragi ne vjerujte svakom
duhu, nego ispitajte duhove, da li
su od Boga... A po tom ćete upozna-
ti Božjeg duha: Svaki duh, koji pri-
znaje, da se Isus Krist utjelovio, jest
od Boga... Po tome ćemo upoznati
duha istine i duha zablude.“ (I. Iv.

govog nekadašnjeg tijesnog prijate-
lja, skrušeno je izjavio:

„Ja sam se varao. Bez sum-
nje je bilo potrebno osloboditi
mnoštvo progonjenih, ali naš po-
stupak je donio drugo progonoštvo,
strašno klanje... Za spas naše Ru-
sije — a sada se toga prekasno sje-
ćati — potrebno bi bilo da smo i-
mali deset Franja Asiških. Deset
Franja Asiških, i mi bismo zaista
spasili Rusiju!...“

Zar ne, svijetlo i istinito priz-
nanje! — Htio je reći: Za spas Ru-
sije, kao i svake druge zemlje, po-
trebno je imati samo idealno pošte-
nih i dobrih ljudi. Gdje je pošte-
nje, tu je i blagostanje, i gdje je

4, 1, 2, 6). Stoga, pređragi vjernici,
kažem vam još jednom, ne dajte se
poučavati o stvarima, koje se tiču Cr-
kve i Vjere od takvih, koji ne prizna-
ju Isusa Krista kao Boga i Otkupitelja
ili čak uopće otklanjaju osobnoga Bo-
ga. Duh Istine, koji iz Oca izlazi,
neka bude uvijek s vama!”

Što nosi budućnost Španjolskoj?

2 kardinala, 6 nadbiskupa i 35
španjolskih biskupa u svom zajednič-
kom pismu biskupima čitavoga svijeta
ne upuštaju se u proricanje, ali
kažu:

Ipak je jasno, da u jednom di-
jelu Španjolske postoje teška zla i
radi toga će biti potrebni golemi na-
pori, da bi se ta zla uklonila. U dru-
gom, nacionalnom, dijelu Španjolske
nacionalni pokret je uspostavio red i
svuda je taj pokret primljen kao ve-
lika nada. Bez straha, da ćemo se pre-
variti, možemo kazati, da nam takav
položaj dozvoljava nadu, da će u bu-
dućnosti biti uveden režim mira i
pravednosti.

Stogod tko kazao, biskupi ističu,
da oni nijesu vezani ni uz jednu oso-
bu, ni uz jednu vlast, ni uz jednu
ustanovu. Oni nikada neće napustiti
takvo nezavisno držanje. Oni zahva-
ljuju onima, koji su ih oslobodili od
neprijatelja, koji ih je želio uništiti.
Oni i kao biskupi i kao Španjolci
izjavljuju, da su spremni suradivati
sa svima onima, koji nastoje oko us-
postave poštene i pravedne vlade.

Na biskupe ne spada, da pokažu
na sredstva, kojima se ima ostvariti
narodna obnova. Na njih ne spada,
da prosuduju tendencije ljudi, koji
su na vlasti, ali oni imaju u njih
pouzdanje i očekuju, da neće prihva-
titi strane kalupe, po kojima će sva-
rati buduću španjolsku državu. Oni
ističu, da svjedočanstvo krvi, proli-
vene u korist katoličke Crkve i vjere
od hiljada Španjolaca, svećenika, re-
dovnika i svjetovnjaka, u budućnosti
mora predstavnicima vlasti dozvati u
pamet strahovitu odgovornost. Ta je
odgovornost osobito velika kod onih
ljudi, koji će poslije rata izgrađivati
novu državu.

dobrota, tu se ne trpi da neko gla-
duje i strada kraj punih zdjela, po-
druma i hambara.

Ako je samo jedan Franjo Asiški
i samo jedan Vinko Paulski
utažio glad tisuća, zaodjeo čete o-
drpanika i tako razvedrio mnogo
čelo i osušio mnogo oko, kako se
to ne bi postiglo, kad bi se većina
ljudi nastojala obući u divnu halji-
nu Franjine ljubavi i Vinkove do-
brote!?

Prva je, dakle, naša riječ: Čo-
vječe, budi pošten i dobar! — a
zadnja: Budi dobar i pošten! Jer
sve je u tome, i bez toga nema ni-
šta!

Biskupi traže za sebe slobodu izvršavanja duhovne misije Crkve. „Mi ćemo biti prvi, koji ćemo požaliti, ako neodgovorna autokracija parlamenta bude nadomještena još strašnijom, t. j. diktaturom, koja bi bila posve daleko od naroda. Mi živimo u opravdanoj nadi, da do toga neće doći.“

Pismo završava uznositim pozivom na ljubav među kršćanima:

„Radi toga, što se u političkom, socijalnom i ekonomskom životu zaboravilo na istinu i krepost, zadesili su nas svi ovi jadi. S nama se loše vladalo, jer, kako kaže sv. Toma, Bog daje vlast zlim ljudima radi grijeha puka.“

Vašoj samilosti nadodajte molitve svoje i vaših vjernika, da bi razumjeli pouku od ove kazne, kojom nas je Bog iskušao, da bi se naša domovina brzo podigla, da bi svladala komunističku poplavu, koja ide za uništenjem Božjeg i čovječanskog duha, a to su dva jedina pola, koja su održala kulturu.“

„Bog vrlo dobro znađe, da mi ljubimo svoju braću u Kristu, da od srca opraštamo svima onima, koji su, ne znajući što čine, prouzrokovali tako velike štete Crkvi i domovini. Oni su naši sinovi. Pred licem Božjim se pozivljemo u njihovu korist na zasluge naših mučenika, 10 biskupa, hiljada i hiljada svećenika i vjernika, koji su umrli: opraštajući im. Za njih prinosimo svu onu bol, koja je duboka kao more, a od koje trpi čitava naša Španjolska. Molite, da bi se u našoj zemlji ugasila mržnja, da bi se duhovi zblizili i da mi svi skupa postanemo jedna obitelj, sjedinjena ljubavlju. Sjetite se naših ubijenih biskupa, tolikih svećenika, redovnika i odličnih svjetovnjaka, koji su poginuli samo radi toga, jer su bili izabrana vojska Kristova, i molite Boga, da bi njihova plemenita krv donijela ploda. Ni o jednome od njih se ne može kazati, da je u najtežem času mučeništva podlegao. Hiljade su njih, koji su dali primjere uzvišenoga junaštva. To je slava naše Španjolske, slava, koja nikada neće potamnjeti. Pomognite nam molitvom, i na našoj zemlji, koja je danas natopljena krvlju, opet će zasjati duga kršćanskoga mira i ujedno će se obnoviti naša tako slavna Crkva i naša tako plodna domovina.“

I neka mir Gospodinov side na sve nas, jer smo vas pozvali na djelo općega mira. Taj mir — to je uspostava Kraljevstva Božjega na svijetu, do kojega će doći procvatom Crkve, mističnog Tijela Kristova, kojega smo mi biskupi i pastiri. To vam pišemo iz Španjolske, sjećajući se svoje braće biskupa, koji su mrtvi ili odsutni iz domovine. Učinjeno dne 1. srpnja na blagdan Dragocjene Krvi Našega Spasitelja Isusa Krista.“

POVEĆAN DUG USA. Državni dug Sjedinjenih Američkih Država, koji je prestano rasti od 1930., iznosi ove godine, prema izvještaju ministarstva financija, 37 milijarda dolara. Tokom prošle godine iznosio je 33 i po milijarde dolara.

Podlistak

Točkice s putovanja

7. Vlakom preko Apenina

Tko prođe vlakom kroz pokrajine: Marke, Umbriju i Toskanu, zaključit će odmah, da je to vrlo podatna poljodjelska zemlja. Zemlja je tusta i sočna, valovitog oblika, bez naglih izbočina, jer nije pretrpjela u geološkom formiranju većih perturbacija, pošto je izašla iz ogromnog oceana, kako se ono u školama uči, tek u tercijalnoj eri, u zadnjem odsjeku, nazvanom pliocenu. Izašla je u djevičanskom velu sedimenta i fosila kao božica mora, dignuta snažnim rukama dvaju prastarih gorskih spletova.

Svom kasnom postanku Apeninski poluotok ima da zahvali svoje, zaista, izvanredne nenarušene prirodne ljepote, ali je s druge strane to bio uglavnom uzrok, da je zemlja veoma, da ne rečemo, posvema siromašna rudnim blagom. Sumpora ima uglavnom oko vulkana, naročito Etna na Siciliji i Vezuva, a žive u otetoj Idriji

Katoličke pobjede

VELIKE VJERSKE MANIFESTACIJE U ČEHOSLOVAČKOJ

O Velikoj Gospi proslavili su moravski katolici 25-godišnjicu krunisanja čudotvornoga kipa Majke Božje na Svatom Hostynu. To svetište je preko 700 godina staro, a potječe iz tatarskih navala na Moravsku. Pred 25 godina tadanji olomučki kardinal Bauer okrunio je kip Majke Božje krunom, koju je blagoslovio Papa Pio X. Na uspomenu toga priredio je moravski puk veliko hodočašće na Svaty Hostyn, kod koga je sudjelovalo 70 hiljada hodočasnika. Svečanostima su prisustvovali i nuncij Mons. Ritter te olomučki nadbiskup dr Prečan.

Druga manifestacija katolika bila je u Hradec Kralove, gdje se održao diecezanski euharistijski kongres, na kome je bilo prisutno 50 hiljada vjernika. Među govornicima istakao se ministar javnih radova Dostalek.

BROJNA OBRACENJA U AFRICI

U belgijskom Kongu u Africi prelaz u katoličku vjeru tako je velik, da misionari izjavljuju, da nisu u stanju, da svladaju takvu navalu. Od 14 milijuna urođenika sada je 1 milijun 606 hiljada 144 katolika te gotovo toliko katekumena, naime 1 milijun 53 hiljade 495.

NOVO PRIZNANJE

Veliki fizičar A. Stanley Edington održao je nedavno u Beču predavanje i rekao, da nas „moderna fizika nužno vodi Bogu, a nikako nas ne odvodi od Boga“. Dakle i ovaj veliki učenjak javno potvrđuje ono, što Crkva već vjekovima tvrdi.

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 12. IX.: *Sedamnaesta nedjelja po Duhovima.* — *Ime Marijino.* Papa Inocent XI. na uspomenu glasovite pobjede pod Bečom, kad su kršćani hametom potukli Turke, po odvjetovanju Gospinom, uveo je blagdan imena Marijina.

Ponedjeljak, 13. IX.: *Sv. Amat (Ljubo), opat.* Rodio se u drugoj polovici 16. v. od plemićke obitelji u gradu Grenoblu. Ostavi svijet i stupi u samostan, gdje je u najvećoj pokori i propovijedanju riječi Božje završio svoj vijek.

Utorak, 14. IX.: *Uzvišenje sv. Križa.* Početkom 6. v. Perzijanci u ratu s Greima osvojiše sv. Zemlju, stanovnike odvedoše u ropstvo, a sv. drvo križa, na kom je visjelo Spasenje svijeta, zaplijeniše. Carijski car Heraklij g. 621. prihvati se oružja i svlada Perzijance. Oduzme im sv. križ, pa ga bosonog na svojim ramenima odnese na brdo Kalvariju. Danas sv. Crkva slavi uspomenu na taj događaj.

Srijeda, 15. IX.: *Kvatre* — post i nemrs. — *Sedam žalosti Bl. Dje. Marije.* — *Nikomea.* Bio je rimski svećenik i podnio je mučeničku smrt radi sv. vjere.

Četvrtak, 16. IX.: *Sv. Kornelji,* Papa, i *sv. Ciprijan,* biskup. Obojica radi sv. vjere pretrpjeli su mučeničku smrt. Prvi g. 252., a drugi g. 257.

(nad Istrom) i na brdu Amiati (Toskana).

Divio sam se, kao sin kršne Dalmacije, ovoj zemlji bez kamena. Na svom putu od preko 300 km. vlakom ne opazih nigdje kamena, a na čitavom tom putu prošli smo samo kroz jedan duži prorov, kad smo prelazili apeninsko bilo.

Sretna zemljo, koja izlomljene zglobove nisi otkrila razornom udaru sunca, vjetrova i kiše, već ih skrivene držiš pod debelim slojem zemlje, koju marni seljaci racionalno obrađuju i uvelike iskorišćuju! Njihove siromašne kmetske kuće raspršene su po brežuljcima uzduž čitave pruge. To je inače najopćenitiji tip sela po Italiji. Sve, što je izvan gradova i gradića, raspršeno je po poljima, na kojima se tu i tamo uzdižu dvorci grofova, kojima seljaci kao kmetovi obrađuju zemlju dijeleći ljetinu redovito na pola i u svemu oviseci o svom gospodaru — grofu.

Na vrhuncima Apenina bilo je dosta hladno. Na časove smo zalazili u oblake, koji su umorno ležali u uvalama, koje su ili zasijane ili pretvorene u pašnjake, dok su bregovi obrasli crnogoricom, ali većinom grmljem.

Petak, 17. IX.: *Kvatre* — post i nemrs. — *Rane sv. Frane Asiškoga.* Sv. Frano bijaše se tako raspalio ljubavlju prema Bogu, da mu je Gospodin kao za uzvrat dao obilježje svojih sv. pet rana.

Subota, 18. IX.: *Kvatre* — post i nemrs. — *Sv. Josip Kupertinski.* Rodio se u talijanskom gradu Kupertinu g. 1603. U početku se bavio postolom. Kasnije stupi u franjevački red i posta svećenik. Bio je pravo čudovište pokore i ljubavi Božje. Umro je 18. IX. 1663.

XVII nedjelja po Duhovima

Čitanje poslanice blaženoga Pavla apostola Efežanima (4, 1-6). Braćo! Molim vas ja, sužanj u Gospodinu, da se vladate kako se pristoji vašemu zvanju u koje ste pozvani, sa svom poniznošću i krotkošću, sa strpljivošću podnoseći jedan drugoga u ljubavi, brinući se da čuvate jedinstvo duha u vezi mira. Jedno ste tijelo i jedan duh, kao što ste i pozvani na jedno ufanje zvanja svoga. Jedan Gospodin, jedna vjera, jedno krštenje. Jedan Bog i Otac sviju, koji je nad svima i po svemu i u svima nama. On je blagoslovljen u vijeke vjekova. Amen.

† *Slijedi sv. Evanđelje po Mateju (22, 34-46).* — U ono vrijeme pristupiše farizeji k Isusu i upita ga jedan od njih, naučitelj zakona, kušajući ga: Učitelju, koja je najveća zapovijed u zakonu? Reče mu Isus: Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom pameti svojom. Ovo je najveća i prva zapovijed. A druga je slična ovoj: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. O ovim dvjema zapovijedima ovisi sav zakon i proroci. A kad se sabraše farizeji, upita ih Isus govoreći: Što mislite za Krista, čiji je Sin? Rekoše mu: Davidov. Reče im: Kako dakle David u Duhu naziva Njega Gospodinom govoreći: „Reče Gospodin Gospodinu mojemu: sjedi o desnu moju, dok položim neprijatelje tvoje na podnožje nogama tvojim“? Kad dakle David naziva Njega Gospodinom, kako Mu je sin? I niko Mu nije mogao odgovoriti ni riječi, niti se ko usudi od toga dana da Ga što više zapita.

Veza ljubavi

Svaka nedjelja sa svetom Misom je velika pouka i još veća utjeha za nas vjernike. I dok nam se na prvi mah čini da je jedna nedjelja potpuno jednaka drugoj, bez naročitih osebita i posebnoga sadržaja, dotle one vjernom srcu uvijek nešto novo i privlačivo govore.

O tome smo se, čitajući ovu rubriku, mogli i dosad uvjeriti, a u tome uvjerenju pokriješće nas i današnja nedjelja.

Židovi su osjećali posebni užitek kad bi se mogli međusobno prepirati o kakvom zakonu Staroga Zavjeta. Tako su se često prepirali i o tome: koja je najveća zapovijed u zakonu. I jednom pokušase samoga Krista uplesti u te svoje tričave prepirke, pa Ga jedan, u ime svih prisutnih, zapita: „Učitelju, koja je najveća zapovijed u zakonu?“

Tada je iz Kristovih ustiju izašla ona veličanstvena i snažna riječ o najvećoj zapovijedi, o ljubavi. — „Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem

po svim pak kućama kroz brda i doline ispisane su izreke velikoga vođe talijanskoga naroda, u kojima je izraženo sve rodoljublje, nauka i cilj fašističkog pokreta. Već imam čitavu kolekciju tih izreka.

Oko 11 s. sidoh s vlaka u Foligno, gdje sam trebao čekati drugi vlak.

8. Mala nesreća

Na vlak sam imao čekati pola sata. Sidoh stoga, da pregledam Foligno. Tim više podoh želeći vidjeti dragocjeno vlastoručno pismo sv. Frane Asiškoga, pisano bratu Leonu, a koje se čuva u folinjskoj stolnoj crkvi.

Ne znam, kako mi je brzo proletjelo to pola sata, ali kad pogledah na sat, tek je falio minut do odlaska. Ni je bilo druge već podbrusi pete, što te sile nose. Uzalud, bilo je već prekasno! Ledeni me znoj obli, kad spazih, da se vlak već uputio. Zgrabih prtljagu, pa trč' za njim kričući, što me hrvatsko grlo nosilo: „Čekaj!“

Srećom ili nesrećom, spazi me netko iz vlaka, pa misleći, da je požar ili što slično, potegne zvonce za alarm. Vlak najednom stane. Nastane panika putnika u vlaku i uzbudne vlakovode, koji je skočio, ne zna-

svojim... ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe“.

Poslije je Krist bezbroj puta, na stotine načina, rekao to isto, hitajući nas učvrstiti u toj divnoj zapovijedi, koja obuhvaća i hrani svojim životvornim sokovima sve druge.

Ljubav je okrunjena kraljica i veza jedinstva; veza koja međusobno spaja sva uda tajinstvenog Kristovog tijela, to jest Crkve Božje. A baš o toj vezi i o tom jedinstvu govor je u današnjoj poslanici.

„Molim vas... da se vladate kako se pristoji vašemu zvanju... sa strpljivošću podnoseći jedan drugoga u ljubavi, brinući se da čuvate jedinstvo duha u vezi mira“.

Kako se dubokoumni Pavao i Krist-Bog lijepo uskladuju i upotpunjuju!

Jedno smo, dakle, tijelo i u tom tijelu prebiva jedan Duh, a mi se — i kad nam je na kocki život — ne znamo ujediniti u ljubavi i složno nastupiti proti neprijatelju koji navaljuje na Boga, na Crkvu i na nas. Žalosno je to, a i znak našega duhovnog siromaštva i sitničavosti!

To i tako nam propovijeda Misa današnje nedjelje. Kao dobri kršćani sigurno ćemo joj prisustvovati. Ali ne zadovoljimo se samo s time. Učinimo još nešto: Otvorimo uši za njezinu propovijed i živimo prema njoj!

Liturg

Javna zahvala

Smatram svojom dužnošću, da se zahvalim „Croatiji“ na nesebično susretljivosti, koju je pokazala prigodom znatne požarne štete u mojoj župskoj crkvi u Škrljevu. Ne samo da ste štetu odmah procijenili, nego što je u današnjim ekonomskim prijkama još važnije, i odmah isplatili. To „Croatiji“ služi na čast, jer je ona time pokazala da je i danas naša ne samo najstarija, nego i najsolidnija osiguvavajuća zadruga. Za „Croatiju“ umjesto fraza i deklamacija govore najbolje činjenice, kako u njezinoj časnoj prošlosti, tako i u sadašnjosti. To potvrđuje među mnogima i gore istaknuta činjenica o nesebičnoj isplati požarne štete u mojoj crkvi.

Stoga izvolite i ovim putem primiti moju najtopliju zahvalu uz iskrenu želju, da se Vaš poslovni djelokrug još više proširi. To „Croatija“ najviše zaslužuje ne samo sa strane privatnika, nego i raznih pa crkvenih ustanova.

U Škrljevu, dne 29. VIII. 1937

Pečat: Župni ured u Škrljevu.

Ivan Marohnić, v. r
župnik.

NAPETO STANJE U PALESTINI

Zbog nesigurnog stanja u zemlji odgodio je britanski vrhovni komesar svoj put u Englesku, gaje je htio ostati na dopustu nekoliko mjeseci. Redarstvo je opet oboružano strojnima puškama i kroz cijelu noć patroliraju gradom oklopljeni automobili.

jući, što je na stvari. Na koncu svi su upirali oči u me, koji sam se iznemoglo potezao sa dva puta težom prtljagom. Kad sam se domogao vlaka, stadoše me salijetati drekom, krikom prijetnjama, ali videći po mojem mučanju, da sam stranac, pustiše me na miru.

Medutim, kako je vlak u ovo gužvi izgubio punih 5 časova, morao se vratiti na stanicu, da propusti dva brza vlaka, koji su u kratkom razmaku imali proći. Tek, kada su ovi prošli, mogao se naš uputiti sa poslatnim zakašnjenjem.

Naš vlak je bio pun hodočasnika za Asiz, pa im je moja prisutnost i ozbiljno držanje, jer sam stajao, kao da se mene ništa ne tiče, što se dogodilo, bilo predmetom razonode.

Sutradan su novine donijele vijest o poslatnom zakašnjenju svih vlakova u željezničkom mrežnom predjelu X, radi zanimljivog slučaja s jednim strancem, koji je zakasnio na vlak, jer nije mogao nositi prtljagu, a drugome je nije htio dati.

Sreća je bila da nisu napisali još i to, da se taj stranac zove

F. Denys

Po državi

KOMESARIJAT U „NARODNOJ OBRANI“. Uprava grada Beograda raspustila je upravu i središnji odbor „Narodne Odbrane“ te postavila za komesara Miloša Mihajlovića, divizijskog generala u miru, koji je već preuzeo svoju dužnost. Kao razlog tomu u svom saopćenju navodi, da je uprava „Narodne Odbrane“ u Beogradu u više slučajeva prekoračila društvena pravila i radila čak protiv njihovih odredbama.

POMOĆNIKOM MINISTRA SAOBRAĆAJA imenovan je inž. Mate Sneler, direktor drž. željeznica u Zagrebu, mjesto inž. Petra Senjanovića, koji je penzioniran.

OSTAVSTINA „NAPRETRU“. U Tuzli je umro Josip Trajer, bivši sudski nadzavjetnik, koji je ostavio „Napretru“ trećinu svoga imetka u vrijednosti od oko 35 hiljada dinara te veliki broj knjiga, koje predstavljaju veću vrijednost.

BROJ STANOVNIKA U NASOJ DRŽAVI, prema posljednjim statistikama, iznosi 15 milijuna i 174 hiljade. Od prošle godine porastao je broj stanovnika za 224 hiljade. U pogledu prirodnog porasta stanovništva naša država zauzima jedno od prvih mjesta.

PORAST ZAPOSLENOSTI. Prema istraživanju Središnjeg ureda za osiguranje radnika broj osiguranih radnika u mjesecu lipnju t. g. u cijeloj državi iznosio je 713 hiljada i 835, za 20 hiljada i 862 više nego u lipnju prošle godine.

NOVIM KANONIKOM zagrebačke prvostolne crkve imenovan je preč. g. Karlo Gručić dosadašnji župnik u Martinovoj Vesi.

GRADNJA UNSKE PRUGE SLABO NAPREĐUJE, i ako se gradi već drugu godinu. Na dionici pruge od 36—37 km izgrađeno je do sada 4 posto od predviđenoga. Baš zato sigurno ni u kom slučaju neće biti dovršena u roku, koji je predviđen (do 1940. g.). Zanimivo je zabilježiti, da je troz godinu dana na Unskoj pruzi bilo ništa manje nego 17 ljudskih žrtava.

POVIŠENJE ČINOVNIČKIH PLAĆA. službeno se saopćuje, da se u ministarstvu financija izrađuje Uredba o povišenju činovničkih plaća, dotično o vraćanju dodataka na skupoću. Doznaje se, da će činovnicima biti povišene plaće do visine, koju u imali prije posljednjega sniženja uz izjenu ograničenja. Tako se tvrdi, da će plaće biti povišene samo činovnicima do uključivo IV. kategorije, dok se činovnicima viših grupa ne bi povišavale plaće.

PREMETACINE U MANASTIRSKOJ TISKARI. U posljednje je vrijeme primjećeno, da agitacija protiv konkordata postaje sve intenzivnija i da se vodi po jednom utvrđenom i smišljenom planu, koji ne vodi računa o samome konkordatu, a najmanje o interesima pravoslavnoga naroda, nego samo o tome, kako će raspirti mržnju protiv vlade. U tom radu protiv vlade osobito se ističe, da se u narod šire razne tampane stvari kao letci i brošure neistinite sadržaja. U ovim štampanim stvarima znose se neistinite tvrdnje o tome, kako bi pravosl. narod i crkva bili dovedeni u pasnost sa konkordatom. Vlasti su doznale, da se štampane stvari šire iz srpsko-pravoslavnog manastira u Sremskim Karlovcima. Pošto opomene i obziri nijesu koristili, policija je u manastirskoj tiskari Sremskih Karlovača provela premetačinu. Načena je gromna količina štampanih stvari, s kojima se raspirivala mržnja protiv vladi izoseci neistinite tvrdnje o sadržaju konkordata. Policija je sav štampani materijal aplijenila i uapsila nekoliko odgovornih lica u manastirskoj tiskari.

Mali oglasnik

TRI NOVE KAZULE, bijele, zelene ljubičaste boje, na prodaju su. Uplatiti: Don Frane Horvat, Barbat, Novalja.

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR

KUCA UTEM 1861

IZDRAVSTENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA

proizvada
jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK

Protiv bezbožnog komunizma

Papina enciklika „Divini Redemptoris“

(Nastavak 18.)

Staleška udruženja

68. Osim toga ovdje mislimo na ona udruženja, koja se sastoje bilo od muževa bilo od žena istoga staleža: udruženja, osim drugih, spominjemo radnika, seljaka, građevnih poduzetnika i inžinira, liječnika, poslodavaca i književnika, koji, budući imaju isti stepen naobrazbe, skoro naravno, udružuje se u sebi odgovarajuće staleške skupine. Mislimo, da će upravo ova udruženja najviše doprinijeti, koliko da se u države uvede onaj poredak, koji smo imali na umu pišući svoju encikliku *Quadragesimo anno*, toliko da se Kristovo kraljevstvo protegne na sva područja kulture i rada.

69. Pa ako su radi promjenjenih gospodarskih i socijalnih prilika državni smatrali potrebitim, da posebnim zakonima takva udruženja podupru i urede, sačuvaši, kako je pravdo, slobodu i auktoritet privatnika, i pak članovi Katoličke Akcije, i ako treba da vode računa o sadašnjim prilikama, bez obzira na to, neka tom pitanju posvete koliko svoj studij proučavajući pitanja naših dana u svjetlu katoličke nauke, toliko svoje nastojanje i rad sudjelujući ispravno i rado u novijim ustanovama s tom nakanom, da ih zadoje kršćanskim duhom, od koga proizlazi red u državi, te uzajamna i bratska suradnja građana.

Poziv katoličkim radnicima

70. Našem očinskom srcu osobito je milo upravititi riječ Našim premilim katoličkim radnicima, bilo mladim bilo starijim, koji zato, što su sačuvali vjernost u ovim teškim vremenima, čini se, kao da su mjesto nagrade primili časn i teški teret i dužnost. Oni naime treba da, pod vodstvom biskupa i svećenika, koji će rukovoditi njihov rad i trud, živo uznastojte, da k Crkvi i Bogu natrag privedu ono ogromno mnoštvo ljudi njihova staleža, koji su se, nažalost, odalečili od Boga, rasrdeni radi toga, što niti ih se pravo cijenilo niti im se iskazivalo ono štovanje, koje zaslužuju. Katolički radnici će koliko riječima toliko primjerom toj svojoj s pravog puta zalutaloj braći pokazati, da Crkva ima dobrohotno majčinsko srce za sve one, koji ili su umorni od truda ili ucviljeni žalostima te da, kao što nije dosad, neće nikada ni ubuduće odustati od svoje dužnosti, da brani svoju djecu. Ta njihova dužnost, koju treba da vrše u rudnicama, u tvornicama, na gradilištima i napokon, gdje god se radi, buduć katkad

Nada naše bolje budućnosti

Sa Križarskog dana u Filip-Jakovu

I Filip-Jakov se opoštenio. Bijeli Križ je i u njemu danas, 5. IX., zalepršao. Da ste samo vidjeli! U nizu veličajnih proslava Križarskog dana diljem „Lijepa naše“ valja i ovu ubrojiti.

Jučer poslije podne nas je malo kiša osvjježila, da nam bude što ljepše. Bojali smo se da nas ne bi i danas smetala. No, hvala Bogu, toga nije bilo. Divan dan. Tek što je sunce granulo, trebalo je ustati, posvršavati i zadnje poslove.

Na liceima svih ozbiljnost i dostojanstvo. Odbilo je sedam sati, zvonilo je zvono. Kod Onoga, koji nam je i početak i svršetak, počela je i naša proslava. „... sačuvalo dušu tvoju u život vječni!“ — čula se tiha molitva svećenika na oltaru. Duše su se naše digle k Njemu, s Njim razgovarale, Njega molile. „... Gospode, ojačaj, ohrabri tvoje vojnike!“ Uslišao nas je, ohrabrio nas je.

Vani je sve imalo svečan izgled. I prijatelji i neprijatelji su govorili o nama — Križarima. Dakako, svaki na svoj način. Izaslanik V. K. B.-a, br. Znidarčić Lav, je još od jučer kod nas. Upućuje, govori, tumači, savjetuje... U dvije riječi: Sav je za sve! Trebalo je poći na doček kuma zastave, g. Milata Jure. „On je u Biogradu!“ — rekoše neki. „Po—zor! Naprijed stu—paj! Na polovici puta prema Biogradu smo ga dočekali. Pozdravili smo se s njim baš bratski.

U 11 sati svečani sastanak. Najprije govori br. Znidarčić, a onda naš stari znanac br. J. Šprljan iz Vodica.

traži neprijatnosti i žrtve, neka se sjete ti isti katolički radnici, da je Isus Krist s svojim primjerom rada spojio također primjer patnje i žrtve.

Potreba sloge među katolicima

71. Sve pak Naše i Crkve sinove, bilo koga staleža i bilo koga naroda te bilo koga udruženja vjerskih i svjetovnih lica, ponovno ovdje i hitno molimo, da, prema silama, goje međusobnu slogu duša. Ne jedamput su naime gorku žalost priredili Našem srcu oni razdori, nastali među katoličkim ljudima, koji, iako nastaju iz ništetnih razloga, ipak svršavaju vrlo žalosno, kad sile sinove iste majke Crkve, da se među sobom bore. Tako se događa, da buntovnici, koji nijesu brojni, iskorišćuju tu danu im priliku te zaoštravaju ove razdore i postizavaju ono, za čim najviše idu, da katoličke ljude podjaruju jedne protiv drugih. I ako bi se onome, koji na laku ruku uzimlje događaje naših dana, moglo pričiniti, da Mi bez potrebe upozoravamo na pogibij, ipak držimo potrebitim, da taj poticaj ponovimo radi onih, koji ili ga nijesu razumjeli ili ga nijesu htjeli razumjeti. Oni, koji rade oko poštrenja razdora među katolicima, svajlju na se zaista strašnu odgovornost pred Bogom i pred Crkvom.

Poziv onima, koji vjeruju u Boga

72. No u pobijanju ove sile, kojom se „vlast tmina“ bori, da iz ljudskih pameti istrgne misao o samome Bogu, pouzdano se nadamo, da će se s onima, koji se diče kršćanskim imenom, združiti hrabro i oni, koji još vjeruju u Boga i štiju Ga, a tih je naime golema većina na svijetu. To dakle sada ponavljamo, što smo pred pet godina u enciklici *Caritate Christi* naveli, i ponovno ove pozivljemo, da svaki sa svoje strane iskreno i vjerno poradi, da od ljudskoga roda odstrane pretešku opasnost, koja svima prijete. Jer, kao što smo tada opomenuli: „Kad se svaka ljudska vlast treba da oslanja na priznavanje Boga, kao čvrsti temelj svakoga građanskog poretka, svi oni, koji ne žele anarhiju i prestanak svih stvari i svih zakona, treba da odlučno porade, kako neprijatelji vjere ne bi proveli svoje tako bučno i otvoreno proglašene osnove.“ (Encikl. *Caritate Christi*, 3. svibnja 1932.: A. A. S., svez. XXIV, 1932. str. 184.)

(Nastavit će se.)

ristijom krijepti, napokon pobijediti!“ Pjesak, oduševljenje, zanos. „... Pomoć je naša u Imenu Gospodnjem... Bože, ... blagoslovi ovu zastavu...“ — i obred je gotov. G. Milat Jure, kum zastave, predaje barjak barjaktaru i tom prigodom upućuje par toplih riječi prisutnima. Bog i Hrvatska nam mora biti sve! Pod Križem i hrvatskom trobojkom se boriti, pod Križem i hrvatskom zastavom pobijediti!

Red je na br. Paški Baričiću. Domaći sin pozdravlja prisutne. „Križ smo stavili na zastavu, a do njega hrvatsku trobojku. Da, Križ, znak svjetla, znak moći, znak pobjede, ali i još nečega!“ — rekao je. „Križ je i nadgrobni spomenik za sve one, koji ne samo žive, nego i pogledaju krivo naše svetinje na barjaku istaknute!“ Križarice iz Biograda su lijepo deklamirale, a braća Križari iz Lukorana vježbala. Brat Joso Šprljan je također lijepo govorio, kako on to već znade. Sestra Janja Jadronja je govorila u ime Okružja Križarica. I ona je zaslužila da je se pohvali. Zatim govori brat Sime Matacin iz Preka. Njegov govor djeluje snažno. Masa odobrava. Brat Lav Znidarčić je govorio u ime V. K. B.-a. E baš je dobro govorio. Komunizmu je dao što ga ide! Dakako ne samo komunizmu, nego i svemu, što je negativno. Na koncu dolazi na govornicu vč. don Petar Čiklič. Ne mogu vam reći, kako je govorio. Trebali ste doći i čuti. Ne bi ste se pokajali, da ste došli, kao što se nismo pokajali stotine nas koji smo bili. To će vam biti mjesto kazne! Zborovanje je završilo sviranjem „Lijepa naše“ uz poklike Križarstvu i Hrvatskoj.

Time je ujedno bila završena i ova uspješna proslava Križarskoga dana u Filip-Jakovu.

Bog živi!

Karlo

Po svijetu

KONGRES KATOLICKIH BIVŠIH RATNIKA čitavoga svijeta održan je prošlih dana u Beču u prisustvu papinskoga nuncija, kardinala Inizera, mnogih ministara i diplomata. Na završnoj skupštini govorio je kancelar Schuschnigg na francuskom jeziku. U govoru je naglasio činjenicu, da katolički bivši ratnici vjeruju u sporazum među narodima, i oborio tvrdnju, da katolicizam priječi razvoj pojedine narodnosti i da joj otmilje nacionalne karakteristike. Katolicizam, naprotiv, uskladuje sve narode u radu za zajednički i opći napredak i blagostanje.

RAZOCARANJE JEDNOGA KOMUNISTE. U tjedniku „Candide“ francuski komunista Fontenoy opisao je, kako je otišao Rusiju i Kinu, gdje je, veli, komunizam slomio kičmu omladini, te se vratio svom francuskom selu i njegovoj vjeri i običajima. Tu je, veli, opet našao svoju ravnotežu, siguran opstanak te radost i mir duše.

SVEĆENICI ZA ZASTITU RADNIKA. Američki nadbiskup Mace Nicholas od Cincinnati povjerio je devetnaestorici svećenika, da se prvenstveno brinu oko zaštite radnika, te da sve poduzimlju, kako bi se poštivalo radničko pravo, a radnički vode da bi u borbi za to pravo uzimali zdravi pravac.

BENEŠ O SVOJJOJ CRKVENOJ POLITICI. Nedavno je predsjednik čehoslovačke republike g. Eduard Beneš posjetio glavni slovački grad Bratislavu, pak je tom prilikom dao o svojoj crkvenoj politici ovu zanimivu izjavu: „Po mom je mišljenju u 20. vijeku svaki napadaj na vjeru zastarjeo i nemoderan. To je znak slabosti ili duševne i kulturne zaostalosti. Ja držim za najveći uspjeh svoje vanjske politike sklopljeni modus vivendi sa Vatikanom, imenovanje slovačkih biskupa i stvaranje jedne nove nadbiskupije. Učinio sam sve to, da vratim Slovacima njihov vjerski mir i da im time podam jamstvo, da ću uvijek paziti na njihove naročite potrebe.“

JOS O TALIJANSKIM MANEVIRIMA. U završnoj fazi manevara pokazala se jaka premoć avijacije kao i djelotvornost navale t. zv. oklopljene brigade koju sačinjavaju teški i laki tankovi te motorizirane bersaljerske čete. Pokazalo se, da je za probijanje fronte oklopljena brigada vrlo prikladna i da se bersaljerske čete, koje pripadaju ovoj brigadi, mogu teretnim automobilima prebaciti sa jednog sektora na drugi velikom brzinom. Ova oklopljena brigada broji 10 hiljada ljudi. Svi su na motornim kolima od posluge kod topova pa sve do posljednjega glasnika. Cijeli štab ove divizije također se nalazi na motornim kolima i kreće zajedno s brigadom na pohoću i u borbi. Sve veze između pojedinih dijelova brigade u maršu i u

borbi vrši se pomoću radija na kratke valove, pak je tako postignut maksimum u brzom dojavljivanju položaja na pojedinim sektorima, tako da zapovjednik brigade može u najkraće vrijeme od nekoliko minuta smjestiti baci u borbu sve svoje raspoložive ili sačuvane rezerve. Ova oklopljena brigada služi kao udarna sila, koja treba svladati protivnika, koji je inače nesavladiv, uz pomoć običnih divizija i pukovnija. Veći dio brigade služi za zaposjedanje zauzeta terena, dok dodu ostale jedinice redovite vojske. U krugovima stručnjaka se ističe, da je ova talijanska oklopljena brigada najmodernija i najbrža jedinica na cijelom svijetu. Postigla je naime prosječnu brzinu od 60 kilometara na sat, što je silan uspjeh, jer se s tom brzinom takva jedinica može s uspjehom da iskoristi na opasnim mjestima, gdje neprijatelja treba brzo i odlučno potisnuti. Talijanski vojnički krugovi ističu, da je oklopljena brigada ispunila sve očekivane nade, pak će se pristupiti formiranju novih takvih brigada, koje će biti razmještene na svim onim točkama talijanske granice ili pozadine, gdje se može očekivati jači pritisk neprijatelja.

STRAHOTE LINČA U AMERICI. U Kowingtonu u saveznoj državi Tennessee masa je linčovala jednoga crnca, uapšenog pod optužbom, da je ubio jednoga bijelog čovjeka. Crnca su ubili šestorica ljudi pred samim šerifom.

POJACANJE ROOSEVELTOVE POLITIKE. Sjeverno-američki senat potvrdio je imenovanje senatora Blacka vrhovnim sucem sa 63 protiv 16 glasova. Njegovim imenovanjem pojačat će se politika Rooseveltova u donošenju zakonodavstva o američkom vrhovnom sudu.

LIJEČNIČKI PREGLED PRIJE STUPANJA U BRAK U TURSKOJ. U Turskoj stupio je na snagu zakon o obaveznom liječničkom pregledu pri stupanju u brak. Ove preglede vršit će općinski liječnici, potpuno besplatno i sa zajamčenom diskrecijom.

BRETONSKI JEZIK U FRANCUSKIM SKOLAMA. Na prijedlog zastupnika kanonika Desgranges školska komisija francuskog parlamenta jednoglasno je pozvala francusku vladu, da postepeno uvede u sve škole u Bretagni bretonski jezik. Bretonaca ima 1 milijun i 200 hiljada i njihova su djeca dosad bila u velikoj neprilici sa školovanjem, jer nisu poznavala francuskoga jezika, koji je bio nastavni jezik u svim školama.

BIJESAN PAS UGRIZAO 24 BOLESNIKA. U općinskoj bolnici u Stefanastiu desio se neobičan slučaj. Jedno bijesno psoto ušlo je u bolesničku dvoranu i ugrizlo 24 bolesnika, koji se uslijed toga nalaze u teškom stanju.

OPLJAČKANO KATOLIČKO SJEMENIŠTE. Pariška „L' Epogue“ donosi, da je jedna banda od hiljadu naoružanih razbojnika zauzela i opustošila katoličko sjemenište u blizini samog Pejpinga. Tom prilikom je upravitelj sjemeništa teško ranjen. Razbojnici su odveli sa sobom 8 francuskih, 3 mađarska, 2 nizozemska, 2 kineska, jednog španjolskog i jednog talijanskog svećenika te sada zahtijevaju za njih veliku otkupninu.

KINESKO-JAPANSKI RAT sve se više širi. Kod Sangaja počela je velika japanska ofenziva. Uprkos teške artiljerijske vatre, pune djelatnosti zračnih snaga i ogorčenih napadaja pješadije, Japancima dosad nije uspjelo skrsiti žilavi otpor kineskih vojnika. Na nekim mjestima je čak Kitajcima uspjelo preći u protunavalu i prisiliti Japance, da napuste svoje prve linije. Kitajci spremaju zračnu navalu na Tokio, a Japanci su proširili blokadu na cijelu Kinu.

NACIONALISTI NAPREĐUJU PREMA GIJONU. Nacionalističke čete neprekidno napreduju od Santandera prema zapadu, usprkos mjestimičnog otpora republikanaca. Zaplijenili su pri tome velike količine ratnoga materijala. U srijedu su se nalazile na 16 km. udaljenosti od važne luke Ribadosella. Na stranu nacionalista prešlo je mnogo asturijskih izbjeglica. Na visini cantabrijske obale došlo je do pomorske bitke između nacionalističke i vladine crvene mornarice. Nacionalistički ratni brod „Balears“ upustio se u borbu s 5 ratnih brodova valencijske vlade. Tom prilikom pogodena je valencijska krstarica „Libertad“ te se morala povući iz borbe. Ofenziva crvenih, koja je imala cilj, da zauzme Saragozu i Teruel, nije uspjela. Crveni su imali velikih gubitaka, a osvojeni položaji nemaju nikakve važnosti.

Treba to svakako urediti!

Što je sa križevima na šibenskoj gimnaziji?

Nas se katoličkih i hrvatskih roditelja bolno kosnula zadnja vijest u „Katoliku“, da na našoj gimnaziji još nisu postavljeni propisni križevi po učionicama, već da se na njihovim mjestima nalaze neki anonimni znakovi, jer da je tako tobože „pravo i jedina i drugima...“ Ne, nama katoličkim roditeljima to nije pravo! U ime hiljadu katoličkih đaka, naših sinova i kćeri, i u ime naše mi protestiramo protiv takvog vrijeđanja i zapostavljanja naših svetinja. Ono, na što smo uvijek imali pravo, ono što nam je i tada vlast dozvoljavala, sada nam se hoće da uzme. Propisne križeve sa respektim Tijelom Kristovim imaju sve škole u našim krajevima, pa se u čudu pitamo: Ko je onaj, koji te katoličke znakove ne da u našu šibensku gimnaziju? Koji ga ciljevi i motivi kod toga vode? Zašto se vrijeđaju na ovako strašan način naši katolički osjećaji? U ime čije se to radi? Sve to teško zabrinjuje nas roditelje i nećemo mirovati, dok ne dobijemo svoje pravo. Mi katolički roditelji nećemo dozvoliti, da se naša uzdanica odgaja bez Krista i mimo Krista! Nas ozbiljno zabrinjuju teške pojave među našom omladinom, pojave, koje su javnosti vrlo dobro poznate, a radi kojih su naši sinovi teško stradali i bili bacani iz škole. Te su pojave nužne posljedice odgoja bez Boga. Dakle, ko je kriv za sve to?

Nama je vrlo dobro poznato, da u krajevima sa pretežno pravoslavnom življem imaju u školama vjerske znakove pravoslavne vjere. To je i pravo! Svak ima pravo i dužnost, da poštuje svoje vjerske svetinje. Pravoslavni stanovnici tih krajeva imaju pravo, da traže svoje vjerske znakove u školama, jer su u apsolutnoj većini. Netrpeljivo bi bilo od nas katolika, kad bismo mi tražili precedencu u srpsko-pravoslavnim krajevima. To ne! Mi to ne tražimo. No mi tražimo nešto drugo. Tražimo, da se u našim katoličkim krajevima poštuju naša katolička prava. Ne ćemo dozvoliti, da nas se zapostavlja i krnji na našim pravima!

Čuli smo, da je sa jedne više strane dano i obećanje, da će se ta teška nepravda prama nama katolicima popraviti i da će pravi križevi biti postavljeni u našu gimnaziju. Međutim od danas to obećanje nije izvršeno i čini se, kao da se namjerno time odugovlači. A pronose se čak i neke druge glasine po gradu... Mi smo međutim, uvjereni, da će školske vlasti ipak uvidjeti opravdanost naših zahtjeva i da će nastojati, da čim prije urede ovu anomaliju na našoj gimnaziji.

Dok to ne postignemo, mi katolički roditelji ne ćemo mirovati!

Roditelj

Život Šibenika

KVATRENI POST I NEMRS. U srijedu 15. t. mj., pak u petak 17. t. mj. i u subotu 18. t. mj. jesu kvatre. Sva tri dana je post i nemrs. Sv. Crkva želi, da kvatrenim postom isprosi od Gospodina što više dobrih i svetih svećenika. — Upravo ovih se dana otvorilo naše sjemenište i započela je nova školska godina. Ovaj kvatreni post i nemrs prikažimo Bogu, e da bi obiljem svojih milosti blagoslovio naše sjemeništare — jednu uzdanicu naših divju biskupija.

BLAGDAN GOSPE OD SEDAM ŽALOSTI slavi se u srijedu 15. t. mj. U Novoj crkvi biće jutro u 6 1/2 s. sv. Misa s poslanicom i evanđeljem. Iza poslanice pjevaće se pjesma „Puna tuge“.

BLAGODARENJE. U ponedjeljak 6. t. mj., prilikom rođendana Nj. Vel. Kralja, bilo je blagodarenje u katedrali u prisustvu civilnih i vojnih vlasti. Na koru je pjevalo „Kolo“.

NOVI GWARDIJAN SAMOSTANA SV. FRANE. Na mjesto dosadašnjeg gwardijana mp. o. fra Marka Kraljevića imenovan je novim gwardijanom samostana sv. Frane mp. o. Vid Markovina. U prošlu nedjelju preuzeo je službu. — Isto tako iz

Što drugi pišu

O REFORMAMA U PRAVOSLAVNOJ CRKVI

Beogradska „Samouprava“, glavno glasilo JRZ, od 14. VIII. priopćuje pismo jednoga pravoslavnog svećenika, u kojemu se ističe, da konkordat treba prepustiti katolicima, da se oni s njime bave, a pravoslavci neka se bave pitanjima svoje crkve. U srpsko-pravoslavnoj crkvi ima mnogo stvari, koje trebaju temeljitu reformu. O tima se mnogo piše i govori, ali se ništa ne radi. Potrebna je unutrašnja disciplina, poštenje i borba protiv korupcije, nepristranost crkvenih sudista, red i mir u samostanima, te ustanoviti dostojnost ili nedostojnost onih, koji se imenuju na crkvena mjesta. Moj se šef n. pr. vozi na kanonsku vizitaciju u automobilu, koji ima radio, koji mu svira prilikom tih crkvenih putovanja bečke valcere i afrikanske šlager. Crkva se mora reformirati iznutra, moralno i duhovno. No pošto naši vladike ne će da se crkva reformira, to su podigli takvu senzaciju da odstrane pozornost svećenstva od bitnih potreba pravoslavne crkve. Naše vladike se sada oslanjaju na Janjića, da bi digli ugled pravoslavne crkve. No ako pravoslavna crkva hoće uspostaviti svoj ugled, ona mora u prvom redu pozvati na odgovornost Janjića i pitati ga, kako se mogao kao pravoslavni svećenik po drugi put oženiti, i to civilno, premda njegova prva zakonita žena Aleksandra još živi. Njegov nadležni arhijerej treba da ga pita, kad je služio i gdje posljednju službu, pa onda Miloša i Čedu Mitrovića u šake, pa ga (Janjića) raspo-

Splita premješten je u Šibenik p. o. Josip Vlahović, fanjeva-konventualac.

ZAZIV DUHA SV. USJEMENISTU biće u nedjelju 12. t. mj. uvečer u sjemenišnoj kapeli.

GOSPA OD MILOSTI slavi se u samostanskoj crkvi sv. Lovre u nedjelju 12. t. mj. s ovim rasporedom: U 5 s. čitanje lekcija, u 6 s. pjevana sv. Misa, zatim se recitaju tih sv. Mise, u 10 s. svečana sv. Misa, a u 5 s. pp. blagoslov sa propovijedu.

URA KLANJANJA. Svakoga četvrtka od 6 do 7 s. uvečer drži se u katedrali sv. Jakova ura klanjanja.

U FOND NASEGA LISTA doprinio je: Samostan sv. Luce Din 20. — Uprava harno zahvaljuje.

SVIM CLANICAMA „ŽIVOGA SVIJETLA“ javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (od 13.—19. IX.): da sustavni rad svih naših vjerskih društava i društava Katoličke Akcije oko obnove vjerskoga života našega hrvatskog naroda putem euharistijskoga pokreta uspije što prije i što bolje — *Don Ante Radić.*

pitati javno pred Sabornom crkvom, obrijati ga po propisu i kanonima uz pjevanje pjesama, koje se u toj prilici već pjevaju — (nabljudavajući ono, što se mora primijeniti na njemu) — a narod neka kliče: „Nedostojan! Nedostojan!“

BORBA PROTIV KONKORDATA I VJERSKA INTOLERANCIJA

„Blagovijest“, organ skopske biskupije, priopćio je prošlih dana članak o borbi protiv konkordata pod naslovom „Otvorene karte“, u kojemu se među ostalim veli ovo: „Oni, koji su nas katolike neprekidno napadali, kao intolerantne, vjersko ekskluzivne i beskompromisne, a sebe prikazivali kao najsavršenije primjere ljubavi, bratstva i jednakosti, pokazali su se sada u pravom svijetlu. Nema više kod njih ni traga kakvoj vjerskoj snošljivosti. Prema katoličkoj crkvi zauzeli su stanovište, koje je sve prije nego tolerantno. Bačene su krinke. Upoznali smo se.“

AGITACIJA PROTIV KONKORDATA

Beogradska „Samouprava“ od 20. VIII. piše: „Neki nesavjesni ljudi raznose po selima vijesti, kako će svi Srbi seljaci morati da mijenjaju imena: Stevan u „Stipica“, Jovan u „Ivica“, Đuro u „Jurica“; Risto u „Vjekoslav“ i t. d. Čak su spremjeni i formulari „prevedenih“ srpskih imena! Osim toga ovi isti ljudi šire vijesti, kako seljaci moraju da predaju sve ikone i kandle... u roku od 8 dana!“

Jesam li podmirio pretplatu?

Naši dopisi

Vodice

AKADEMIJA U ČAST PRVOPRICESNICE

Akademija u čast prvopričesnice otkrivena je na otvorenu na Ma u Gospi nave. Bilo je dobro. Sav program su ispunile Križarice s ostalim djevojkama koje su pod vodstvom naših časnih sestara. Tačke pjevanja bile su dobre. To uvježbani zbor koji često čujemo.

Vrlo se svidjela kratka scena od osetak minuta „Siroče“, što su je izvodiš Male Križarice uz pratnju harmonika i violine. Snažno je djelovala i scen efektno, i više nego dobro za pozornicu kojoj ne možeš po volji upravljati sjetlom.

„Ljubav pobjeđuje“, pretsava u 5. nova, je zadovoljila. Vodičke Križarice maju u svojoj sredini skupinu vrlo darovitih djevojaka. To se može zaključiti svakom njihovom nastupu. Posebice su ovaj put istaknula glavna lica.

Katolički organizirana omladina se malo spremala i uz velike žrtve samo da prvopričesnicama dan njihov ostane u što sjanjoj i jačoj uspomeni.

Uspjeli su i zato su im zahvalni roditelji djere koju su razveselili.

Priredba se održala na otvorenu, nije jedna dvorana koju Vodice imaju ne mogla primiti ni treći dio publike koja do 10 s. noći te večeri bila na priredbi.

Dobropoljana

KRIŽARSKI TEČAJ

Da se u organizacijskom duhu ojačamo i oduševimo za križarska načela, došlo je k nama izaslanik VKB-a, da nam drži tečaj.

Dvodnevni križarski tečaj održan 23. i 24. pr. mj.

Odmah po dolasku duhovnika v.č. do Marijana Zjačića posli smo u crkvu sv. Tome na otvor tečaja zazivom Duha Svetoga.

Tečaj je počimao svakoga dana u 10 sati u društvenim prostorijama, prisustvovalo mu je 22 do 25 članova. V.č. ga je izaslanik VKB-a brat Lav Znidarić.

Predavanja su bila slijedeća: Što Križari, Znak i pozdrav, Organizacija fra Lozinka, Socijalno pitanje na selu. Iza svakoga predavanja bila je gimnastika za članove i Male Križare. Održana su i dva sastanka za Male Križare, na kojima ih bilo 20 do 22.

Zadnji dan tečaja bila je odborska sjednica. Tu se najbolje vidjelo, da su dobri poljanski Križari zbilja vrlo aktivni i redni članovi, kako dolikuje pravim Križarima.

Tečaj je završen molitvom i pjevanjem križarske himne, a zadnje nedjelje bila je zajednička sveta pričest.

Brat Dobropoljancima kličem: Naprijed za Boga i Hrvatsku sa križarskim geslom „Žrtva — Euharistija — Apostolat!“ A bratu Lavu želim mnogo sreće i uspjeha u križarskom radu! Bog živi!

Križar iz Šibenika

Križarske vijesti

ODRŽANI TEČAJEVI. U Podravskoj Slatini održan je tehnički tečaj za društva onoga kraja od 5. do 8. IX. a vodio ga je brat I. Petroci zatim Hlapčini (Medumurje) tečaj za vodi Malih Križara, u vremenu od 27. do 29. VIII., a vodio ga je brat Zvonko Sabljak i Stjepan Selčanec.

ODRŽANE PRIREDBE. U nedjelju 5. rujna održane su križarske priredbe većem stilu u Krapini za područje krajevno odbora, gdje je od VKB-a sudjelovao br. M. Cerovac; u Maloj Subotici za područje krajevno odbora za Medumurje, gdje je od VKB-a sudjelovao preč. g. dr. Milan Beluhan i dr. I. Protulić; u Novoj Gradiški za područje tamošnjeg krajevno odbora, gdje je sudjelovao izaslanik VKB-a brat Stjepan Ramljak; u Kutini za mjesto i okolicu, gdje je od VKB-a sudjelovao v.č. g. o. Poglajer i Ive Tubaković; u Filipjakovu za područje krajevno odbora Preko; u Sisku za područje kraj. odbora Sisak, gdje je od VKB-a sudjelovao brat Milivoj Mostovac i dr. Cicak, a prisustvovala je glazba M. K. iz Zagreba II. — Taj dar sudjelovali su križari također na velikim svečanostima prigodom Euharistijskog kongresa u Slunju, gdje je na omladinskom zboru govorio izaslanik VKB-a brat Franjo Grgić.